Børnevenligt Budget

Sådan bruger vi pengene i Aalborg Kommune. Eksempler fra budgetaftalen 2027-2030

Aalborg Kommune

Indhold

Indledning 3

Hvor kommer pengene fra 4

Hvem laver budgettet 5

Forstå et budget på 2 minutter 6

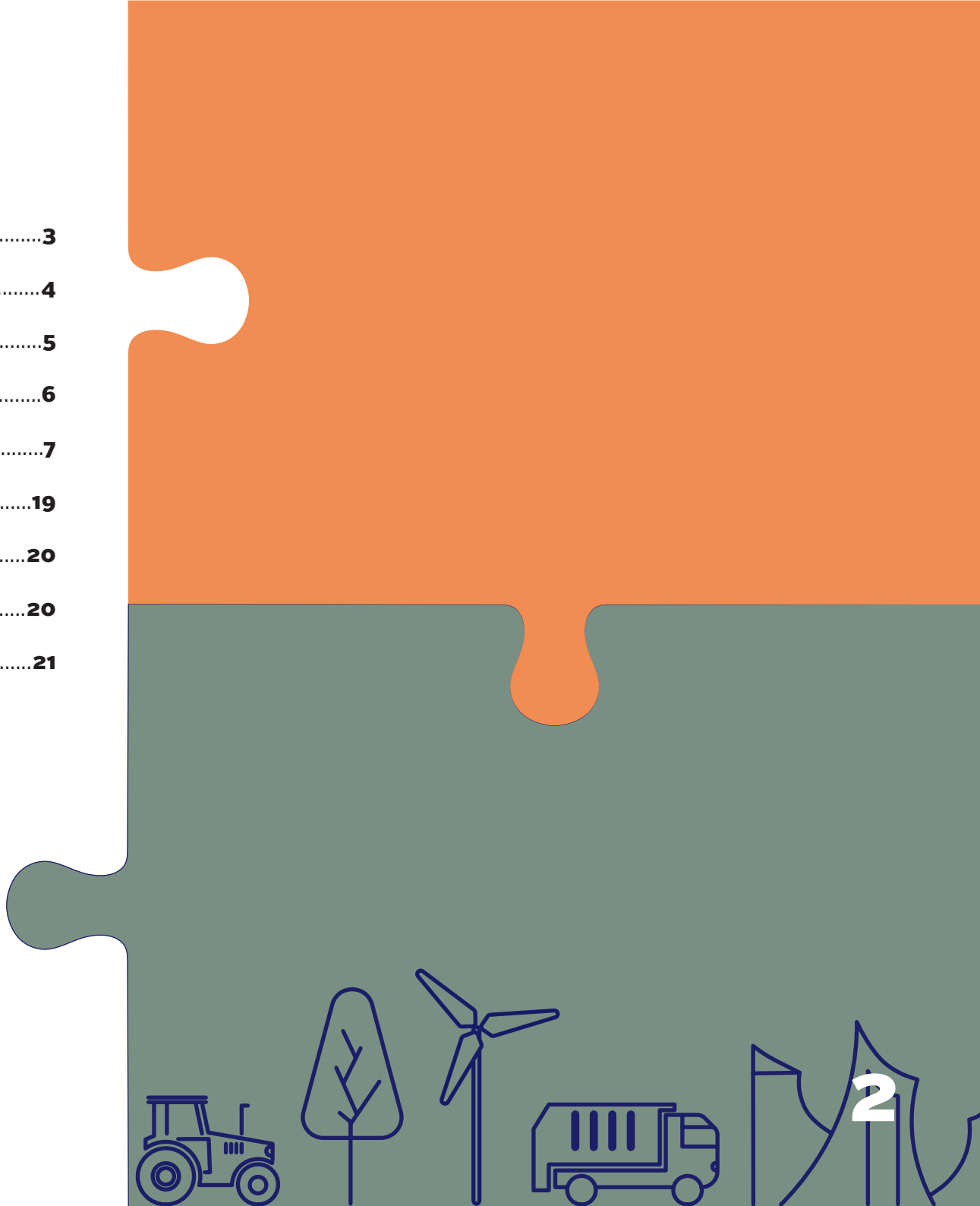
Hvor skal vi bruge pengene i år 7

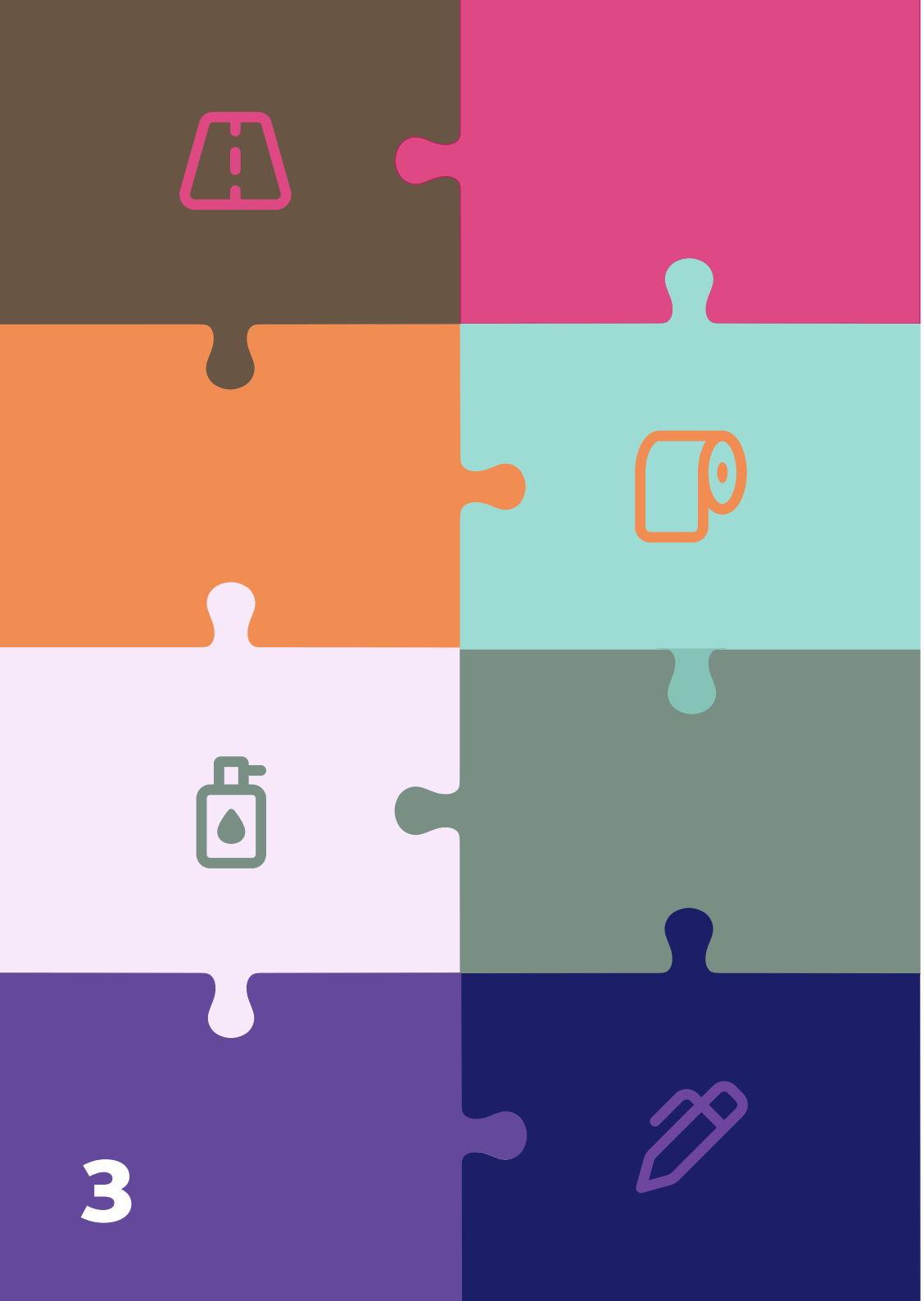
20 milliarder 19

Du kan også bestemme 20

Tag med til borgermøde 20

Sig din egen mening 21

Indledning

Teksten her handler om, hvordan vi bruger de penge, vi har i Aalborg Kommune.

Kommunen er temmelig stor, og der bor mange mennesker. Faktisk er der cirka 226.000 mennesker, der kalder Aalborg Kommune deres hjem.

Alle de mennesker har brug for forskellige ting, som koster penge. Derfor lægger politikerne i kommunen hvert år det, der hedder et budget. Det er en slags liste over, hvor mange penge, vi har, og hvor mange penge, vi har brug for i løbet af et år.
I Aalborg Kommune har vi 20 milliarder kroner om året, som vi kan bruge.

Det er på en måde helt vildt mange penge. Man kunne for eksempel give alle danskere et gavekort til 140 kopper kaffe på en cafe eller abonnement til 3 streaming-tjenester. Eller man kunne købe 4 millioner cykler.

Men på en måde er det ikke så mange penge. For pengene skal jo betale for alt, hvad dem, der bor i kommunen, har brug for.

For eksempel:

- **Veje at køre på**
- **Fortove at gå på**
- **Papir til at skrive og tegne på**
- **Lys i alle skoler, plejehjem kontorer og andre bygninger, kommunen ejer**
- **Håndsæbe**
- **Farveblyanter**
- **Busser**
- **Legetøj**
- **Sand til sandkasser**
- **Løn til de 20.000 mennesker, som arbejder i Aalborg Kommune.**

De ansatte sørger for, at dem, der bor i kommunen kan få en god og tryg hverdag.

De passer på og underviser børn og voksne.

De holder veje, bygninger og parker pæne og i orden og sørger for, at vores kommune er et rart og sikkert sted at bo.

Og mange andre ting.

Hvor kommer pengene fra?

En kommune tjener penge på forskellige måder.

Nogle penge kommer fra de mennesker, som bor i kommunen.
Det hedder kommuneskat.

Andre penge får kommunen fra forældrene. Det koster nemlig penge at gå i dagpleje, vuggestue, børnehave eller fritidstilbud. De penge betaler forældrene til kommunen.

Kommunen kan også tjene penge på parkeringsbøder, hvis folk holder forkert eller ulovligt på parkeringspladser, som kommunen ejer. Den får også nogle penge fra de butikker og firmaer, som ligger i kommunen.

Og endeligt får kommunen penge fra staten. Og nu bliver det lidt besværligt at forklare, men vi prøver.

Alle dem, der bor i Danmark, skal betale to slags skat.

Kommuneskat og skat til staten.

Man betaler mest skat til staten, som bruger pengene på for eksempel landets sygehuse, motorveje, militæret, politiet og mange andre ting. Staten giver også nogle af de penge, man betaler i skat, tilbage til kommunerne.

Staten prøver at fordele pengene, sådan at kommunerne får de penge, de har brug for.

Nogle kommuner har for eksempel flere ældre, som har brug for hjælp.

Andre kommuner har færger, som er dyre men nødvendige at have, så folk kan komme hjem og på arbejde. Nogle kommuner har store naturområder, som alle danskere kan få fornøjelse af. På den måde har forskellige kommuner forskellige behov, ligesom forskellige mennesker har brug for forskellige ting.

En **forvaltning** er en afdeling, som hjælper med at få en del af kommunen **til at fungere**.

Aalborg Kommune har **6** forvalninger, som sørger for forskellige ting. En sørger for **dagtilbud og skoler**. En sørger for **veje og parker**. En sørger for **ældrepleje** og så videre.

Hvem laver budgettet?

Alle kommuner har nogle politikere, som er blevet valgt af de mennesker, som bor i kommunen. Politikernes opgave er at sørge for, at kommunen gør de ting, som borgerne har brug for. Og det er politikerne, som lægger budgettet.

Politikerne besluttede allerede tidligere på året, at alle forvaltninger i kommunen skulle finde balance i deres økonomi.

Det betyder, at hvis der manglede penge i en forvaltning, skulle man også finde steder at spare i den samme forvaltning.

Så hvis man vil bruge flere penge ét sted, skal man spare dem et andet sted.

Når man skal lægge et budget, er der næsten altid nogle ting, man ikke har råd til. Det kan være fordi, der er noget nyt, man gerne vil bruge penge på i stedet.

Eller fordi, at noget af det, man plejer at bruge penge på, er blevet dyrere, end det var sidste år.

Når man skal spare penge i en kommune, skal man gøre, alt hvad man kan, for at de børn og voksne, som bor i kommunen, stadig får de ting, de har brug for.

Derfor vil man helst spare på nogle ting, som ikke går ud over nogen.

For eksempel vil man hellere spare penge ved at slukke lyset mere eller lade være med at rydde så meget sne om vinteren.

Men vi har også brug for lys, så derfor kan man ikke altid spare nok ved at slukke lyset, og vi har brug for at kunne køre på vejene for at komme på arbejde, ud og handle og være sammen med vores venner.

Forstå et budget på 2 minutter

Forestil dig, at du står i en butik.

Du vil gerne have to bananer og to stykker chokolade.

Men du har ikke penge til det hele.

Derfor skal du vide, hvor mange penge, du har.
Og hvor mange penge, du har brug for.
Det er dit budget.

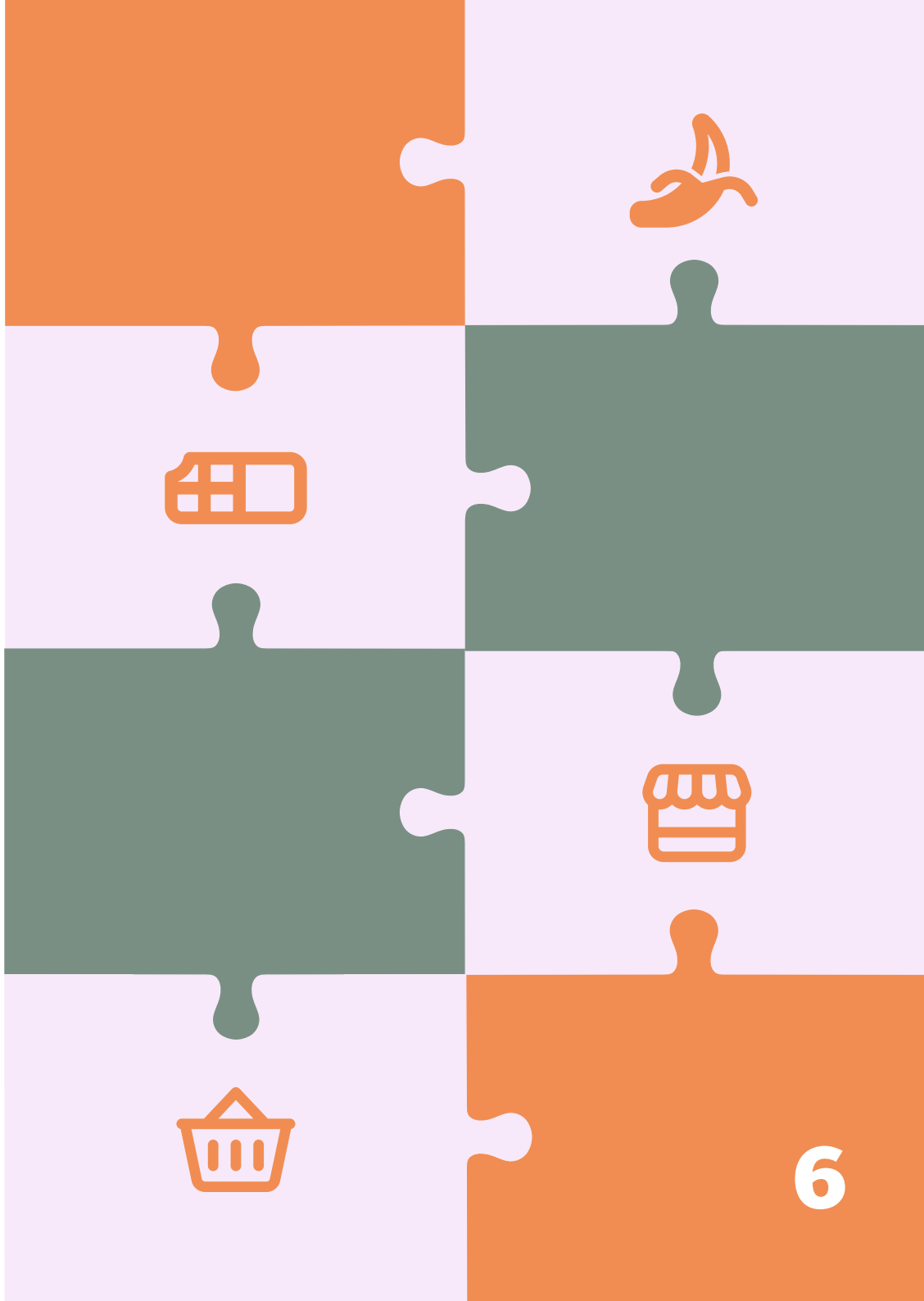
Måske har du kun penge til to bananer og et stykke chokolade.
Eller to stykker chokolade og en banan.

Derfor er du nødt til at vælge.
For du kan ikke få det hele på en gang.

Det er også sådan, det fungerer med kommunens budget.

Der er ikke penge til alt det, politikerne og dem, der bor i kommunen, godt kunne tænke sig.

Derfor skal politikerne finde ud af, hvad kommunen skal lade være med at bruge penge på.

Hvor skal vi bruge pengene i år?

Som sagt er det politikerne i Aalborg Kommune, der skal lave budgettet.

Det betyder, at de bestemmer, hvor vi skal spare, og hvor vi skal bruge penge.

Man kan nemlig godt bruge flere penge på noget i år, end vi brugte sidste år. Så skal vi bare spare endnu mere et andet sted.

Det er svært at lave et budget. Derfor gør politikerne sig umage og de får også hjælp fra dem, der arbejder i kommunen.

På de næste sider kan du læse nogle af de ting, som politikerne har foreslået at lave om i budgettet i år.

Vi har ikke taget det hele med, for der er rigtig mange ting, der skal bruges penge på i en kommune, så vi har forsøgt at vælge nogle af de ting, som er mest relevant for børn og unge.

Vi har også udvalgt nogle ting, som måske ikke er så vigtige for dig, men som viser dig, hvor forskellige behov, kommunen skal hjælpe med at løse.

Efter hver tekst kan du se, hvor mange penge forslaget drejer sig om.

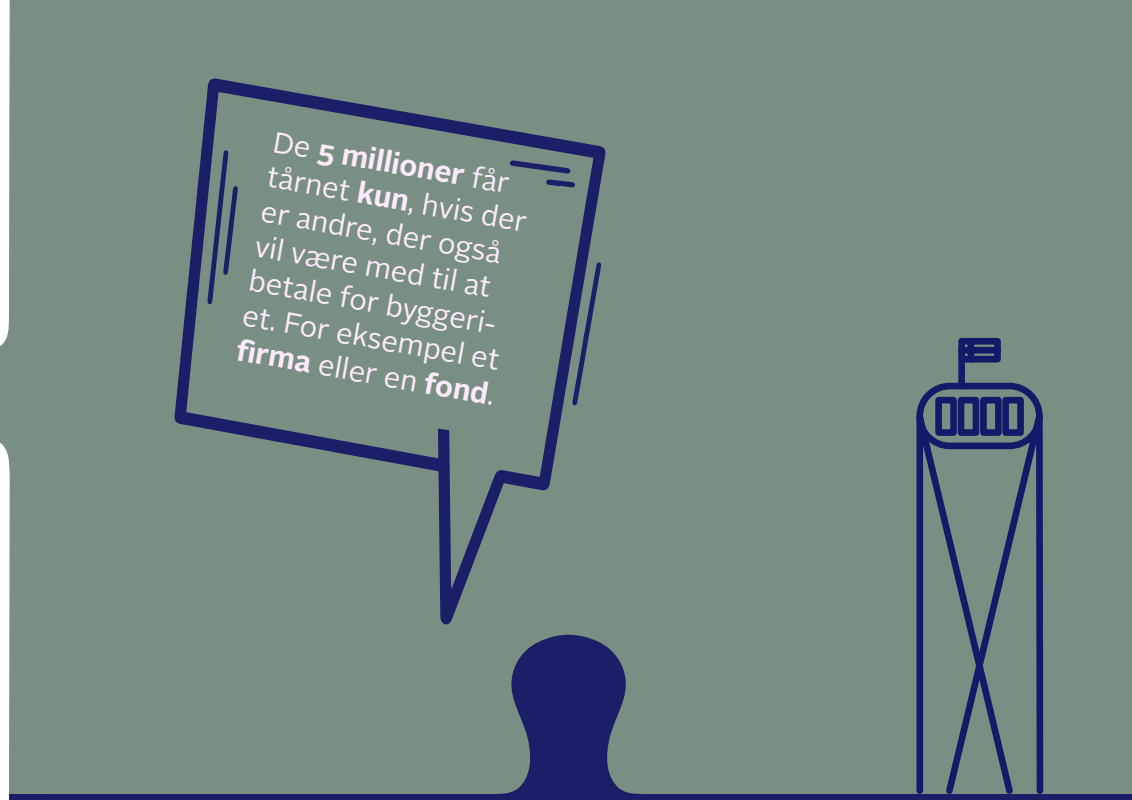
Bedre mulighed for at komme op i Aalborgtårnet

For at komme op i Aalborgtårnet, skal man tage en elevator. Den er ved at være gammel, og den er heller ikke beskyttet mod vinden. Så hvis det blæser meget, kan man ikke komme op i tårnet. Og det er jo en skam.

Selvom det ikke er kommunen, der ejer tårnet, er det fedt for kommunen, at der findes spændende steder, man kan besøge.

Derfor har politikerne sat penge af til en ny elevator og penge af til at undersøge, hvordan resten af tårnet kan forbedres, så det kan bruges mange år frem.

Beløb: 2,2 mio. kr. til elevatoren
Beløb: 5 mio. kr. til andre forbedringer.

Klar, hvis strømmen går

Hvis strømmen forsvandt, ville det selvfølgelig være træls ikke at kunne lade sin mobil op.

Men der ville også være nogle, som virkelig ville være i problemer. For eksempel folk på plejehjem med brug for strøm til apparater, der giver dem ilt eller medicin.

Alle køleskabe ville også gå ud, så madpakken ville blive lige så kedelig, som den flade leverpostejmad, dine forældre havde liggende i tasken, da de gik i skole.

Derfor har politikerne sat penge af til nødstrøm og bedre belysning nogle steder.

På den måde vil dem, der har mest brug for strøm, stadig have det, hvis den forsvinder andre steder.

Beløb: 2,5 mio. kr.

Du kan få cirka **7.500 frokostpizzaer** for de penge. Det er næsten nok til at give **alle** dem, der bor i Svenstrup en pizza hver.

Der er cirka **3 millioner biler** med nummerplade i Danmark. Og **6 millioner mennesker**.

Mere liv i gaderne

Når vejret er godt, er det fedt at sidde udenfor og spise sin mad.

Politikerne vil derfor gerne gøre det billigere for caféer at bruge fortove og pladser til udeservering.

De plejer nemlig at betale for at få lov til at stille borde og stole op. Men det skal de ikke længere. Så derfor tjener kommunen lidt færre penge.

Der skal selvfølgelig stadig være plads til fodgængere, kørestole, barnevogne og andre. Derfor vil politikerne have kommunen til at holde lidt mere øje med, om cafeerne stiller borde og stole ordentligt på gaden.

Og det koster lidt penge at gå rundt og holde øje.

Beløb: 455.000 kr.

Mere plads i trafikken

Vi har generelt ret mange biler her i Danmark. Det betyder også, at nogle af kommunens veje bliver mere og mere trafikerede. Derfor vil politikerne gerne bygge krydset mellem Håndværkervej, Østre Allé og Bødkervej i Aalborg om.

Her kører nemlig rigtig mange biler, busser, og hvad der ellers findes med hjul.

Planen er, at trafikken kommer til at glide bedre. Og at det også bliver mere trygt at være fodgænger eller cyklist i området.

Beløb: 23,2 mio. kr.

Flere store træer

Store træer gør byen grønnere og hyggeligere.

De giver skygge på varme dage og hjælper med at skaber gode levesteder for dyr og insekter.

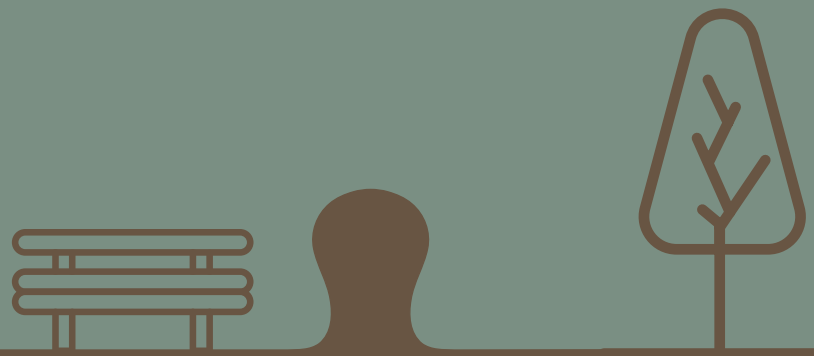
Og så gør de noget, som der er brug for, nemlig at holde på regnvand.

Det er vigtigt, fordi vi får mere regn nu om dage, end vi gjorde tidligere.

Derfor vil politikerne gerne plante flere store træer rundt omkring i kommunen.

Beløb: 2 mio. kr

Du kan **købe** cirka **5000 blommetræer** for de penge. Det er nok ikke sådan nogle, der bliver plantet. Det ville ellers være **lækkert** om sommeren.

Mindre spild af mad

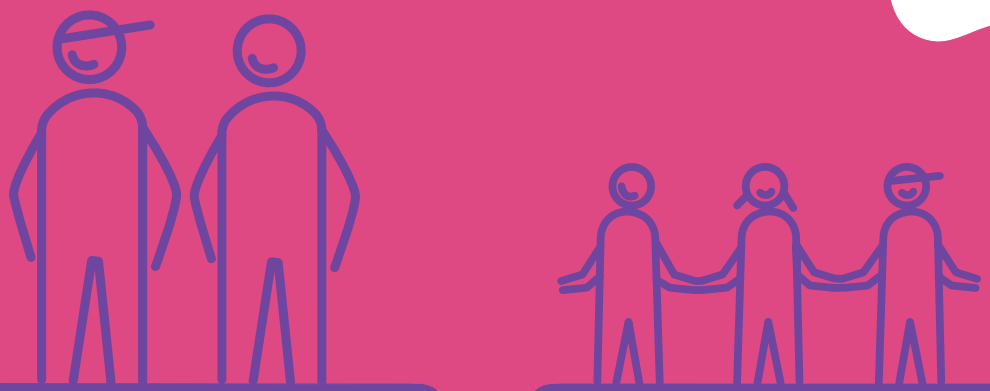
Vi smider ret meget mad ud her i Danmark. Både derhjemme, i skolerne, børnehaverne, plejehjem og i butikker.

Et sted, der hedder Fødevarebanken samler meget af den mad, der er til overs. Og så deler de det ud til dem, som kan bruge den.

På den måde hjælper man både mennesker og miljøet.

Selvom det ikke er kommunen, der ejer Fødevarebanken, synes politikerne, at det er en god ide at hjælpe på den her måde. Derfor sætter de penge af til det.

Beløb: 600.000 kr.

Du kan købe i hvert fald **1000** dejligt **varme** tæpper for de penge.

Mere hjælp til børn med meget fravær

Desværre er der ret mange børn, som ikke kommer i skole. Det hedder, at de har fravær.

Hvis man har meget fravær, kan man have svært ved at følge med i skolen. Og man kommer til at savne vennerne. Det går også ud over børnenes familie, fordi de skal være hjemme fra arbejde.

Derfor har politikerne bestemt at nogle forskellige fagfolk skal arbejde mere sammen.

Fagfolk er voksne med forstand på noget bestemt. For eksempel børn, følelser og familier.

Ideen er, at når de voksne arbejder mere sammen, kan de bedre give børn og familier den hjælp og de gode råd, de har brug for.

Beløb: 3 mio. kr.

Mere støtte til varmestuer

Ikke alle mennesker har venner eller familie, de kan få hjælp fra. Og nogle er hjemløse eller mangler et sted at hænge ud i løbet af dagen.

Derfor har man i mange store byer varmestuer. Det er et sted, hvor man kan komme hen og få varmen, få et bad, få noget at spise og tit også rent tøj.

Man kan også få hjælp fra personalet og frivillige til praktiske ting.

For eksempel at ringe til kommunen, lægen eller andre, man ikke selv kan overskue at tage fat i.

Det er ikke kommunen, der ejer varmestuerne, men de er gode at have, så derfor vil politikerne gerne hjælpe med nogle penge.

I år får varmestuerne Hjerterummet og Mølleplads, som ligger i Aalborg, flere penge til aktiviteter, mad og støtte til de mennesker, som bruger tilbuddene.

Beløb: 650.000 kr.

Hjælp til mennesker med særlige behov

Nogle mennesker har brug for støtte i hverdagen. På grund af handicap, sygdom eller andre udfordringer.

Der er kommet flere, som har brug for hjælp. Samtidig bliver hjælpen dyrere at give. På grund af stigende løn, dyrere strøm, benzin og mange andre ting, der er steget i pris.

Derfor skal kommunen spare pengene. Nogle af dem sparer politikerne ved at lukke nogle små huse og klubber, hvor man kan lave aktiviteter. Og man lukker boligtilbud, hvor der bor folk som har brug for at kommunen holder ekstra øje med dem og hjælper dem.

I stedet tilbyder man de mennesker, som brugte eller boede de steder, at de kan bruge eller bo et andet sted.

Beløb: Kommunen skal spare omkring 47 mio. kr.

Flere ældre betyder flere udgifter

I hele Danmark og også i Aalborg Kommune, bliver vi ældre og ældre.

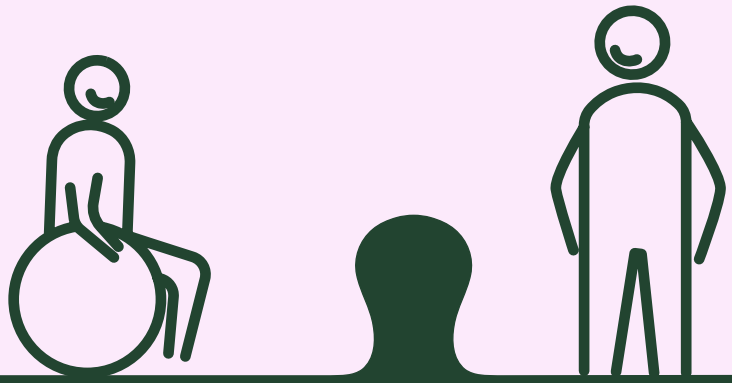
Det er dejligt, at vi er så gode til at leve i lang tid.

Men det betyder også, at der er flere, som får brug for hjemmehjælp, træning, sygepleje eller en plads på plejehjem.

Og det koster alt sammen flere penge.

Politikerne har derfor sat flere penge af til de ældre.

Beløb: 55,4 mio. kr.

For de penge kunne vi give **2 pakker kattetunger** til alle danskere **over 70 år**.

Det er sådan noget chokolade, som gamle mennesker **godt kan lide**.

Pengene for de 2 institutioner bliver betalt i løbet af **de næste 4 år**.

Så de næste 3 år **skal der også være penge i budgettet** til at bygge institutionerne.

Mere støtte til folkeskolerne

Folkeskolen skal være et godt sted at lære og have det godt.

Derfor vil politikerne gerne give det, vi kalder almenskolen nogle flere penge.

Almenskolen er den del af folkeskolen, som ikke er specialklasser og specialskoler.

Pengene skal bruges på at lærerne og skolepædagogerne kan gøre undervisningen federe.

Og de skal hjælpe med at gøre fællesskaberne på skolerne endnu bedre.

Beløb: 5 mio. kr.

Nye daginstitutioner

Alle steder i Aalborg Kommune er dejlige at bo.

Det skal vi selvfølgelig sige, når nu det er os i kommunen, der skriver den her tekst.

Men det er nogle steder i kommunen, hvor mange mennesker ekstra gerne vil bo. For eksempel i Nibe og i Vestbjerg.

Flere mennesker betyder også flere børn, og derfor er der brug for flere pladser i byens vuggestuer og børnehaver.

Politikerne har derfor sat penge af til at bygge nye daginstitutioner i de to byer.

Beløb: 75 mio. kr.

Mindre hjælp til skoler og dagtilbud

Børn og Unge er den afdeling i kommunen, som har ansvaret for alle dagplejer, vuggestuer, børnehaver, skoler.
Og for skole-fritids-tilbud, som er Kulturskolen og Ungdomsskolen).

Her arbejder blandt andet nogle mennesker i en afdeling, der hedder et Fagcenter.

De hjælper dagtilbuddene og skolerne med at finde på spændende aktiviteter.

De kan også hjælpe, hvis de voksne har brug for at vide noget om ordblindhed, børn med meget fravær og meget andet.

For at få penge til nogle andre ting i Børn og Unge har politikerne besluttet at spare i Fagcenteret, så de ikke kan hjælpe med lige så mange ting, som før.

Beløb: Besparelse på 2 mio. kr.

Du kan købe næsten **4 millioner papkrus** for de penge.

Det har **ikke noget med sagen at gøre**. Men det er godt nok mange papkrus.

Gratis buskort til nogle elever

Nogle steder i kommunen, går skolen kun til 6. klasse.

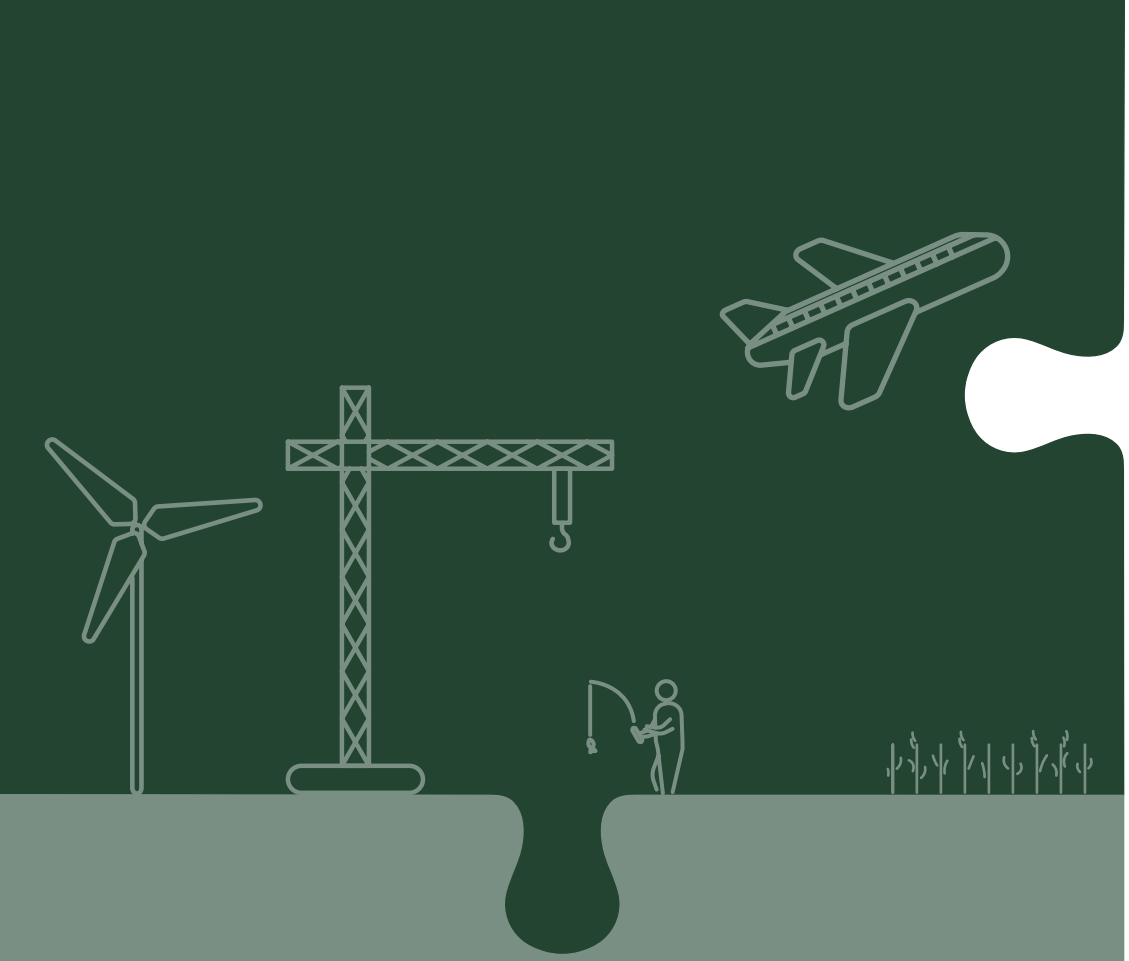
Derefter skal man i en større skole.

Den ligger tit lidt længere væk fra, hvor man bor.

Derfor vil politikerne gerne betale buskortet for de elever, som har brug for transport til skole efter 6. klasse.

Beløb: 350.000 kr.

Du kan købe 19.000 **professionelle fodbolde** for de penge.

Det er nok til at give 3 bolde til **alle skoler, børnehaver og vuggestuer** i hele Danmark.

Mere styr på børn og unges fremtid

Mange børn og unge ved for lidt om, hvad de kan blive, når de bliver store.

Samtidig er der mange virksomheder, der har svært at finde de medarbejdere, de har brug for.

Derfor vil politikerne gerne støtte DinFremtid.

Det er et samarbejde mellem skoler, uddannelser og virksomheder i kommunen.

Pengene skal blandt andet gå til, at skoleklasser og andre unge kan komme på flere virksomhedsbesøg og prøve forskellige slags arbejde i virkeligheden.

Politikerne håber, at flere unge får øje på et job eller en uddannelse, de måske ikke kendte i forvejen. Og at flere virksomheder får kontakt til unge, som en dag kan få arbejde i den virksomhed.

Beløb: 1 mio. kr.

Drømmen om en masse sport

Nogle gange kan man lægge budget med penge, man ikke har. Sådan er det for eksempel her.

I Aalborg Kommune ligger der en sportshøjskole. Det er lidt ligesom en efterskole for unge og voksne – hvor de dyrker rigtig meget sport.

Sportshøjskolen drømmer om at få nye bygninger og samtidig lave en sports-efterskole og plads til kommunens idrætsklasser ved siden af Gigantium.

Det synes politikerne er en god idé. Så hvis sportshøjskolen kan finde penge til at bygge nyt, vil politikerne gerne give penge til byggeriet.

Pengene ville komme fra at sælge den jord, hvor byggeriet skal ligge. Den ejer kommunen nemlig. Og så vil politikerne give alle pengene til byggeriet.

På den måde kan man love at bruge penge, man ikke har.

Beløb: 22,8 mio. kr.

Nye sæder i Gigantium

Gigantium er kommunens største bygning med både svømmehal, ishockeybane, sportshaller og en hel masse andre lokaler og tilbud.

Faktisk er det ikke bare kommunens største ejendom. Det er også et af Danmarks største huse til alle mulige slags idræt.

Tusindvis af mennesker besøger hvert år Gigantium til sport, koncerter og store arrangementer.

Det er mange måse, der skal have et sted at sidde. Og det slider på sæderne.

Derfor skal der skiftes en masse sæder ud i ishockeyhallen.

Beløb: 800.000 kr.

En tur i svømmehallen bliver dyrere

Som vi har været inde på, er der mange ting, der er blevet dyrere.

For eksempel energi - altså, strøm. Men også rengøringsprodukter og løn.

Svømmehaller bruger temmelig meget energi til for eksempel at varme vand til brusere og bassiner. Og til at lave bobler i boblebadet.

Og til at varme saunaen op.

For at få økonomien til at hænge bedre sammen, har politikerne derfor bestemt, at billetpriserne bliver sat op i kommunens svømmehaller.

Det betyder, at kommunen kommer til at tjene flere penge. Pengene skal så bruges på de ting, der er blevet dyrere.

Beløb: 900.000 kr. i ekstra indtægter om året.

Hvis man lagde 20 milliarder **1-kroner på række**, ville de nå cirka **5 gange rundt om jorden**.

20 milliarder

Alle de eksempler, du nu har læst, giver udgifter - altså penge, der skal bruges - på cirka 200 millioner kroner.

Der er besparelser for 49,5 millioner kroner.

Og så er der 900.000 kroner, altså næsten 1 million, som kommunen tjener.

Nogle af pengene er forslag til nye ting. For eksempel træer i byen, mere støtte i folkeskolen og nye sæder i Gigantium.

Nogle af pengene er til ting, vi altid skal bruge penge på. For eksempel hjælp til ældre og familier.

Og nogle af pengene er besparelser, altså penge, vi ikke skal bruge mere.

For eksempel voksne i Fagcenteret i Børn og Unge, mindre støtte til Aalborg Zoo og mindre hjælp til folk med særlige behov.

Det vilde er, at vi har forklaret, hvordan kommunen bruger rigtig mange penge. Men der er stadig over 19 milliarder kroner, vi ikke har fortalt om.

19 milliarder. Det er lige så mange penge, som 50.000 danskere tjener igennem hele deres liv.

I alt bruger Aalborg Kommune nemlig cirka 20 milliarder kroner hvert år på at være et sted, hvor man kan bo og leve. Hvor man kan få undervisning, blive passet på, få hjælp til at holde op med at ryge, gå sikkert hjem fra byen, låne bøger, gå på fortovet om vinteren og hundredvis af andre ting, som kommunen skal sørge for for din og min skyld.

Alle tingene er ikke med i den her tekst, for så bliver den alt for lang.

Men nu har du måske en idé om, hvordan man laver et budget og får råd til at passe godt på dem, der bor i kommunen.

Du kan også bestemme

Det er jo de voksne, altså politikerne, der bestemmer, hvordan vi bruger pengene i Aalborg Kommune.

Men du kan også være med til at fortælle politikerne, hvordan du synes, at pengene skal bruges.

Du kan for eksempel være med i:

- **Elevrådet på skolen**
- **Aalborg Fælleselevråd**
- **Aalborg Ungebyråd**

Tag med til borgermøde

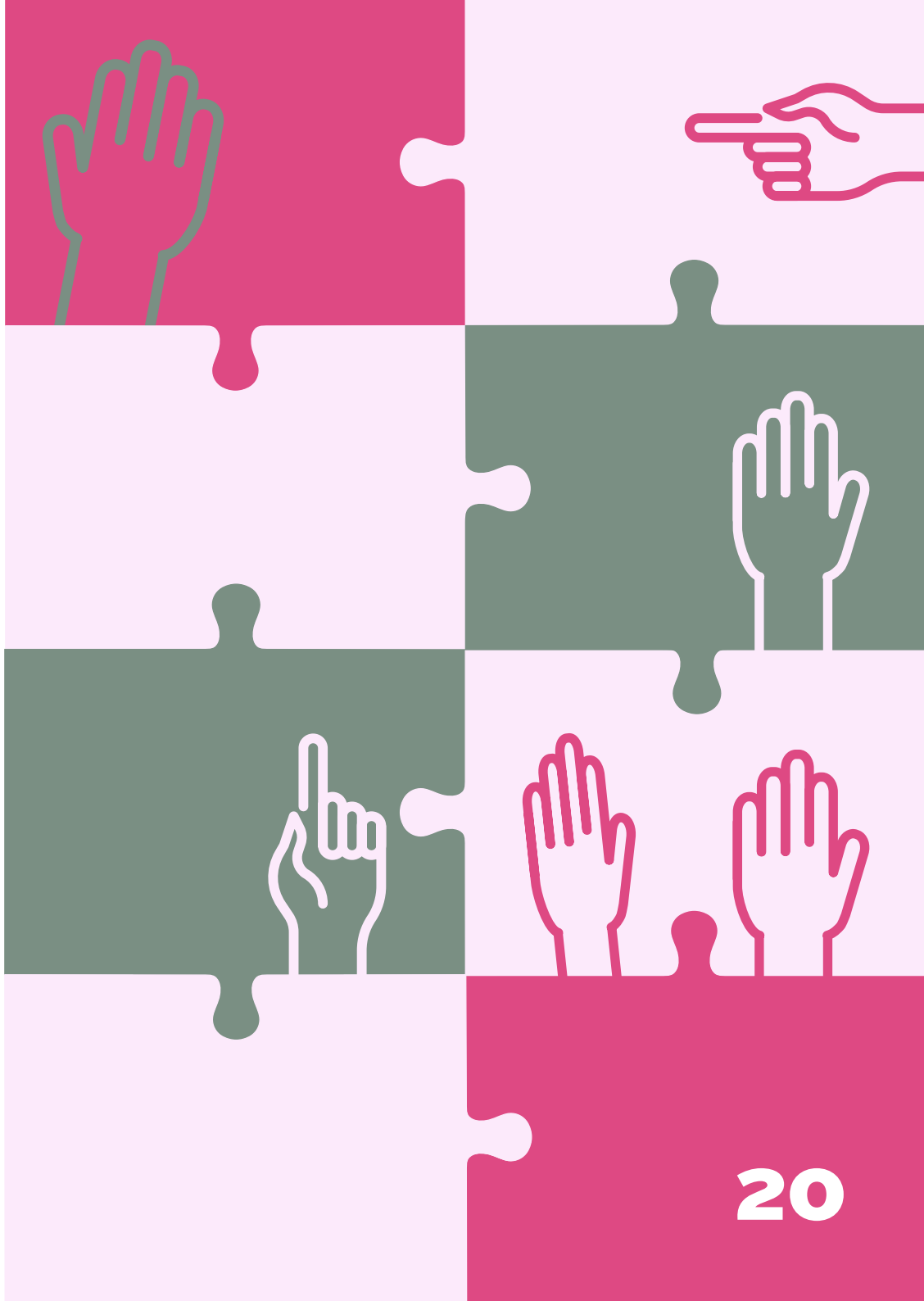
Du kan også tilmelde dig det, man kalder et borgermøde. Det er et møde, hvor både børn, unge og voksne kan deltage sammen med politikerne.

Her kan alle sige deres mening. Hvis de har lyst.

Du ville nok være en af de eneste børn eller unge til mødet, men hvis du kommer, kommer der nok flere næste gang, og næste gang.

Det kunne være ret fedt, hvis der kom mange børn og unge til borgermøderne, for i Aalborg Kommune går vi meget op i at lytte til, hvad børnene og de unge synes.

Du kan se på kommunens hjemmeside, hvordan borgermødet bliver afholdt, når vi nærmer os efteråret.

Sig din egen mening

Du kan også komme med din mening om budgettet, hvis du ikke er med i et elevråd eller et andet råd.

Du kan nemlig sende det, man kalder et høringssvar. Enten ved at skrive noget eller optage en video.

Et høringssvar kan alle sende til politikerne.

Du skal ikke skrive eller tale på en bestemt måde, du skal bare fortælle, hvad du synes, er vigtigt at bruge penge på.

Og politikerne lytter til det, du siger. Både fordi de skal, men også fordi de gerne vil.

Du kan finde kontakoplysninger på politikerne på kommunens hjemmeside Aalborg.dk. Det giver mest mening at sende et høringssvar om efteråret, når budgetarbejdet går i gang.

Det var det. Nu har du læst det hele. Tak, fordi du læste med!

Selvom sådan noget med penge og økonomi kan være ret svært at forstå, er det vigtigt. For det er penge, som har betydning for os alle sammen.

Når du har læst Børnevenligt Budget, ved du forhåbentligt lidt mere om, hvad et budget er, og hvorfor politikerne bruger så meget tid på at lave det.

at lægge
et **budget** er faktisk lidt
som at samle et
puslespil.

Aalborg
Kommune